

precibus persuadens, illos severitate castigans, secundum modum uniuscuiusque aetatis ^{a. 800} vel personae. Esto lucerna in domo Dei, et^a per te plurimi inluminentur^b et a tenebris vitiorum^c in viam perpetuae lucis revocentur. Non deerit tibi gratia adiuvantis Dei, si tibi^d inherit^e voluntas admonitionis sanctae. Scribe evangelium in corde tuo, et in memoria maneat^f miracula vel verba domini nostri Iesu Christi: et saepius psalmorum vice canito^g evangelium, maxime secundum Iohannem, ubi altiora leguntur inesse^h mysteria. In quo ego de patrum libellis laboroⁱ expositionem brevi sermone peragere¹: opus necessarium vobisque iocundum, si donante Deo perficiatur et ad vos pervenire poterit.

10 Tu^k vero pacem cum omnibus habeas, bellum cum vitiis^l, concordiam cum fratribus, moresque iocundos cum eis, qui sanctorum moribus consonanter^m vivantⁿ; patienterque tuas^o suffer iniurias, vel magis dimitte, ut dimittatur tibi. Esto in^p cibo modestus, in poculo parvus, in loquendo sobrius, in vigiliis devotus, ad omne opus Dei promptus^q, pius ad pauperes et infirmos^r, consolator merentium², adiutor^s laborantium, compatiens miseriis omnium; largus in elemosinis secundum vires habendi, memorans evangelicae viduae duo minuta, prophetamque^t dicentem: 'Frange esurienti^{Luc. 21, 2.} panem tuum'; honeste^u praevidens discretionem aelymosinae^v ita^w, ut^x utroque, et danti et accipienti, solatium esset^y.

Ubique discretio optime valet, quae inter monachos mater virtutum esse dicitur, 20 Salomone attestante: 'Palpebrae^z praecedant gressus tuos', id est discretio actus tuos. ^{Prov. 4, 25.} Cui sententiae^a et apostolus consonat, ubi ait: 'Omnia vestra honeste^b cum ordine ^{1. Cor. 14, 40.} fiant'. Et comicus quidam ait^c: 'Ne quid nimis'³. In omni re temperantia servanda est⁴, quae est via regia totius vitae nostrae, nec ad dexteram nec ad^d sinistram declinans, sed honeste^e et sapienter incedens, quasi providus viator ad supernae civi- 25 tatis arcem properans, ambulans de virtute in virtutem^f, donec videatur Deus deorum ^{Ps. 83, 8.} in Sion, id est in specula^g aeternae beatitudinis, quae est omnium sanctorum merces et retributio laboris sui. Ibi beati mundo corde, quia Deum videbunt. Ibi beati, qui ^{Matth. 5, 8. 10.} persecutionem patiuntur, quoniam ipsorum est regnum caelorum. Ibi beati, qui habitant ^{Ps. 83, 5.} in domo Domini, quia in saeculum saeculi laudabunt eum.

30 Hanc habeto cartulam, dilectissime fili, sociam tibi⁶, vice paternae caritatis tibi loquentem in corde^h, tequeⁱ ammonentem non solum de salute tua, verum etiam de multorum profectu et prosperitate, meque ipsum tuo pectori^k cotidie commendantem, ut vera nos caritas florere faciat in praeceptis Christi dei, cui laus et gloria in saecula sempiterna.

35 a) ut A 1*. b) post corr. illum. T*. c) viarum A. d) om. T*. e) inhaerit H. f) maneat H. g) caneto H, T*. h) in eo A. i) aeterno H pro laboro. k) ad marg. Admonitio utilis T*. l) conviciis H pro cum vitiis. m) consociantur H, T*. n) et vivunt T*. o) tuos H. p) om. A 2. q) prumptus H. r) infirmis A 1*. s) et add. A 1*. t) et prophetam A. u) cavete H, T* pro honeste. v) elymosine post corr. elemosine T*. w) in T*. x) ut om. H, T*. y) esse 40 possit A. z) palbebre T*, tuq alio atram. post superscr. a) sentiae H. b) honesta H, A, T*. c) om. A 2. d) om. H. e) caute H, T*. f) in virtutem om. A 2. g) spelunca A 2. h) cor H. i) te H, T*. k) pectore H, T*.

1) In Iohannis evangelium commentarii partem misit Alcvinus anno 800. ante d. 19. Aprilis ad Gislam et Rodtrudam (v. ep. 195 supra p. 322); totum vero opus iam absolutum esse scimus anno 801 45 (v. ep. 214 infra). J. 2) Cf. supra p. 139 n. 4. 3) Terentii Andria I, 1, 34, cf. infra ep. 281. 4) Alcv. de virtutib. et vit. c. 35 (Opp. II, 145): Temperantia est totius vitae modus, ne quid nimis homo vel amet vel odio habeat, sed omnes vitae huius varietates considerata temperet diligentia. 5) Isid. Etym. VIII, 1, 5 (XV, 1, 5): Sion id est speculatio. 6) Cf. supra p. 170 n. 1.